

KONTROLLUTVALET I SAMNANGER KOMMUNE ÅRSMELDING FOR 2011

OM KONTROLLUTVALET:

1. **Kontrollutvalet sine oppgåver**

Kontrollutvalet sine oppgåver kjem fram i "Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner". Kontrollutvalet skal føra tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret, og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Kontrollutvalet sine oppgåver omfattar alt innanfor tilsyn og kontroll, m.a. rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre oppgåver. Utvalet skal vera kommunestyret sitt kontrollorgan, og kommunestyret kan pålegga kontrollutvalet saker. Kontrollutvalet vel elles sjølv saker dei vil handsame, og skal melde tilbake til kommunestyret om sin aktivitet. Årsmeldinga frå kontrollutvalet til kommunestyret er ein av måtane å rapportere på.

Kontrollutvalet kjøper sekretariatstenester frå Hordaland fylkeskommune. Sekretariatet skal til ei kvar tid yta kontrollutvalet dei tenestene som utvalet har trong for. Sekretariatet skal etter forskrifta m.a. sjå til at dei sakene som vert handsama i kontrollutvalet, er forsvarleg utgreidde. Sekretariatet gjev innstilling i saker til kontrollutvalet.

1.1 **Kontrollutvalet i Samnanger kommune for valperioden 2007 – 2011 har hatt slik samansetjing:**

Medlemmer:

Gisle Gardar Øye – leiar (H)
Anne Gerd Tandstad – nestleiar (Sp)
Elin Dyrseth Liøen (Ap)
Laila Midtun (Bygdel.)
Jens Harald Abotnes (Krf)

Vararepresentant:

Vibeke Bohre Våge (Frp)
Hans Solberg (Sp)
Osvald Lønnebakken (Ap)
Idar Reistad (Bygdel.)
Ove Aasebø (Krf)

I følge lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vera medlem av kommunestyret. Laila Midtun og Jens Harald Abotnes var representantar som var kommunestyremedlemmer i valperioden 2007 – 2011. Laila Midtun tok 01.08.11 til i stilling som skatteoppkrevjar i Samnanger kommune, og vart då ikkje lenger valgbar til kontrollutvalet. I siste møte etter at ho tok til i stillingen vart det difor kalla inn vararepresentant for henne.

I kommunestyremøte 20.10.11 vart det gjort følgjande vedtak:

1. *Kontrollutvalet (KU) skal ha følgjande medlemmer og varamedlemmer 2011 – 2015. Sjå tabellen nedanfor.*

2. *Leiar for kontrollutvalet vert Jens Harald Abotnes.*

3. *Nestleiar for kontrollutvalet vert Hans Solberg.*

Kontrollutvalet (KU), 5 medlemmer, 2 frå kommunestyret:

	<i>Bygdelista</i>	<i>Frp</i>	<i>Krf</i>	<i>Sp</i>	<i>Arbeiderpart.</i>
<i>Repr.</i>	<i>Lena Tveit</i>	<i>Svein Verner Røseth</i>	<i>Jens Harald Abotnes</i>	<i>Hans Solberg</i>	<i>Elin Liøen</i>
<i>1.vara repr.</i>	<i>Arne Einar Holmefjord</i>	<i>Morten Røen</i>	<i>Brynjulv Hernes</i>	<i>Anne Tandstad</i>	<i>Nils Gåsdal</i>
<i>2.vara repr.</i>	<i>Rita M. Taule</i>	<i>Arne Norvald Tverlid</i>	<i>Torill Abotnes Moss</i>	<i>Arne Jørgensen</i>	
<i>3.vara repr.</i>		<i>Marion Langhelle Pedersen</i>			

Det nyvalde kontrollutvalet hadde eit møte i 2011.

OM REVISOR:

2. *Revisjonsordninga.*

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Frå 01.07.10 har Deloitte vore revisor for Samnanger kommune.

Kontrollutvalet har fått framlagt erklæring om uavhengighet og plan for revisjonen sitt arbeid. Notat om revisjonsmandat, som definerer kva arbeidet til revisor inneber, er og lagt fram for kontrollutvalet.

Med bakgrunn i revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har kontrollutvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet med dei aktuelle aktørane har vore godt i 2011.

OM SEKRETARIATSTENESTA:

3. *Sekretariatsordninga*

I kommunelova § 77 pk.10 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggest til kommunen sin administrasjon.

Forskrift om kontrollutval § 20 seier at kommunestyret skal sørgja for at kontrollutvalet har sekretariatsteneste som tilfredstillar utvalet sitt behov. Sekretariatet skal til ei kvar tid yte kontrollutvalet den bistand som kontrollutvalet har trong for.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Samnanger. Kari Nygard har vore sekretær på alle møta.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune har fire stillingar, og er sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Samnanger, Kvinnherad, Stord, Fitjar, Bømlo, Tysnes, Austevoll, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang,

Odda, Voss, Fusa, Øygarden og Sund. På slutten av 2011 inngjekk sekretariatet også avtale med Os kommune om sekretariatstenester. Sekretariatet er og sekretariat for Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT), som er eit landsdekkande interesseorgan for kontrollutvala og deira sekretariat.

3.1 Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er ein møte- og kompetanseplass, først og fremst for kontrollutvala, men også for deira sekretariat. Kontrollutvalet i Samnanger har gjort vedtak om å bli medlem i FKT frå og med 2011. I 2011 hadde FKT sin årlege fagkonferanse og årsmøte på Gardermoen. På heimesida til FKT vert det samla aktuell informasjon og døme på rapportar etter arbeid med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll frå kommunane. Det vert og sendt ut medlemsbrev som inneheld aktuell informasjon om saksfeltet kontroll og tilsyn. (www.fkt.no)

FØREMÅL OG OPPGÅVER FOR KONTROLLUTVALET I SAMNANGER KOMMUNE:

4 Føremål og oppgåver

Kontrollutvalet har som oppgåve å føre tilsyn med den kommunale forvaltninga, på kommunestyret sine vegne. Oppgåva omfattar alt innanfor tilsyn og kontroll, både rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre oppgåver.

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgåver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

OVERSYN OVER SAKER TIL HANDSAMING:

5 Arbeid i kontrollutvalet i 2011

- Kontrollutvalet hadde 4 ordinære møter og handsama 33 saker i 2011.
- Møta vart haldne for lukka dører i samsvar med kommunelova sin hovudregel § 77.8.
- Ordførar har møterett i kontrollutvalet og har møtt på nokre av møta.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt når dei har vore innkalla til møter.
- Revisjonen har og delteke på dei fleste møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjon det vart bede om.

5.1 Viktige saker til handsaming i 2011

Av dei viktigaste sakene kan nemnast:

- Rekneskap og årsmelding for Samnanger kommune for 2010.
- Årsmelding for kontrollutvalet for 2010.
- Budsjett for kontrollutvalet.
- Oppfølging av tidlegare forvaltningsrevisjonar og saker.
- Kontrollrapport 2010 vedr. skatteoppkrevjarfunksjonen i Samnanger kommune
- Utvalet har og som fast punkt på saklista – ”utvalet sitt kvarter”, samt meldingar og orienteringssaker.

6 Tilsyn frå Fylkesmannen

Når Fylkesmannen gjennomfører tilsyn i kommunane, vert det utarbeida rapport etter tilsynet, som vert sendt til kommunen. I rapportar etter slik gjennomgang av tenestoområde, gjev Fylkesmannen tilråding, melding eller pålegg til kommunen om kva som bør følgjast opp innanfor saksfeltet. Når påpeikingane er følgd opp / utført på ein tilfredstillande måte, sender Fylkesmannen melding om at tilsynssaka er avslutta. Kontrollutvalet ser det som ein av sine oppgåver å følgja med i slike tilsynssaker. Fylkesmannen har gjennomført tre tilsyn i Samnanger kommune i 2010. Arbeid med oppfølging av tilrådingar og pålegg som vart gjeve under tilsyna, vart gjort i 2011.

Vedr. Tilsyn med Samnanger kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap:

I rapporten etter tilsynet kom det fram:

”Samnanger kommune har ikkje utarbeidd overordna ROS-analyse, jf. § 15 a i lov av 17. juli 1953 nr. 9 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og sivilforsvaret.

Det vart gjeve følgjande merknader:

- 1. Kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap får ikkje tilstrekkeleg merksemd og manglar forankring.*
- 2. Kommunen sitt overordna mål innan samfunnstryggleik og beredskap er ikkje brote ned i ulike delmål og årsmål.*
- 3. Kommunen sin beredskapsplan er gamal og treng oppdatering.*
- 4. Kommunen har ikkje rutinar for systematisk kompetansekartlegging og kompetanseutvikling.”*

Kontrollutvalet har etterspurt, og fått svar frå administrasjonen på korleis kommunen vil arbeida med å følgja opp påpeikingane i rapporten. Arbeidet trekte noko ut i tid på grunn av manglande kapasitet i kommuneadministrasjonen, med bl.a. sjukefråvær i toppleinga.

I 2011 utarbeidde og vedtok kommunen overordna ROS-analyse for Samnanger kommune. I brev av 16.06.11 melder Fylkesmannen frå om at ein meiner at avviket frå tilsynet med samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeidet er lukka. I same brevet minner Fylkesmannen om at ROS-analysar skal oppdaterast og reviderast regelmessig.

Vedr. Tilsyn som gjeld handsaming av søknader om økonomisk sosialhjelp i Samnanger kommune:

I rapporten etter tilsynet vart det meldt om to avvik:

- Samnanger kommune sikrar ikkje at det vert innhenta naudsynte opplysningar ved handsaming av søknadar om økonomisk stønad*
- Kommunen sikrar ikkje at søknader om økonomisk stønad vert avgjort etter ei konkret individuell vurdering”*

Kontrollutvalet har og følgd opp arbeidet etter dette tilsynet. Administrasjonen har meldt frå om at det er oppretta / endra rutinar for områda som er påpeika. I 2011 har Fylkesmannen meldt tilbake til kommunen om at dei avvika ein fann ved tilsynet er følgde opp på ein tilfredstillande måte, og at avviket er lukka.

Vedr. Tilsyn som gjeld Samnanger kommune sine tiltak for å førebyggje og behandle underernæring hjå eldre i heimetenesta:

I rapporten etter tilsynet er det påpeika eit avvik frå sosial- og helselovgjevinga:

”Kommunen sikrar ikkje at identifisering, kartlegging og oppfølging av tiltak for å førebyggje og behandle underernæring hos eldre som får heimetenester er i samsvar med gjeldande faglege retningslinjer på området.”

Administrasjonen har meldt tilbake til Fylkesmannen om tiltak som er sett i verk for å lukke avviket. Av tiltak som er sett i verk kan nemnast: opplæring og informasjon til tilsett, informasjon til innbygarane, vurdering av journalsystem, utarbeiding av prosedyrar, mellom anna samarbeidsrutinar mellom Samnangerheimen og heimetenesta.

Kontrollutvalet har fått orientering om arbeid med oppfølging også etter dette tilsynet. Ein har vidare fått melding om at kommunen har følgd opp pålegg og tilrådingar på ein tilfredstillande måte, og at avviket er lukka.

ARBEID MED FORVALTNINGSREVISJON:

7 *Arbeid med forvaltningsrevisjon i 2011*

Det vart gjort vedtak om evaluering av "Plan for forvaltningsrevisjon 2008 – 2011" i kommunestyret 24.02.11. Prosjekt, som ein ønskte å gjennomføra forvaltningsrevisjon innan, vart prioritert i denne planen.

Ut frå denne prioriteringa vart det vedteke å gjennomføra forvaltningsrevisjonsprosjekt innan pleie- og omsorgsområdet. Etter drøfting i kontrollutvalet vart det gjort bestilling til revisjonen, og det vart tinga prosjektplan. Føremål og problemstillingar for forvaltningsrevisjonen skulle vera:

"Føremålet med forvaltningsrevisjonen skal vera å undersøkje om tenestetildeling og økonomistyring innanfor pleie- og omsorgstenesta i Samnanger kommune er tilfredstillande ut frå relevante lover, forskrifter, anna aktuelt regelverk og interne retningslinjer. Med bakgrunn i dette føremålet skal følgjande problemstillingar undersøkast:

1. *Er tildeling av pleie- og omsorgstenester i samsvar med gjeldande reglar for sakshandsaming?*
 - a. *Har kommunen gode rutinar for vurdering av tenestebehov og tildeling av tenester?*
 - b. *Blir det fatta enkeltvedtak ved førespurnad om pleie- og omsorgstenester?*
 - c. *Er enkeltvedtak om pleie- og omsorgstenester i samsvar med forvaltningslova?*
 - d. *Har kommunen eit tilfredstillande system for handsaming av klager på vedtak?*
 - e. *Har kommunen ventelister for tildeling av institusjonsplass?*
2. *Har kommunen eit føremålstenleg system knytt til utarbeiding og oppfølging av budsjett?*
 - a. *Har kommunen etablerte rutinar for medverknad frå pleie- og omsorgstenesta i budsjettprosessen?*
 - b. *Er ansvar og mynde klart definert?*
 - c. *Har kommunen i tilstrekkeleg grad etablert rutinar for rapportering i høve til budsjett?*
 - d. *Har kommunen rutinar for endring av budsjett?"*

I prosjektplanen vart det skissert at arbeidet med forvaltningsrevisjonen skulle vera ferdig i løpet av september 2011. Men arbeidet vart forseinka på grunn av kapasitet hjå administrasjonen til å svara på førespurnader som var grunnlag for arbeidet. Rapport etter arbeidet med forvaltningsrevisjonen vart først lagt fram for det nye kontrollutvalet i møte 13.12.11, og den vart handsama i kommunestyret i møte 22.02.12.

7.1 *Tidlegare forvaltningsrevisjonar*

I 2009 gjennomførte kontrollutvalet to forvaltningsrevisjonar:

- Prosjekt med å sjå på "Offentlege innkjøp"
- Prosjekt med å sjå på administrative rutinar for iverksetting av politiske vedtak og for rapportering til politiske utval.

Kontrollutvalet bør vurderer å få ei tilbakemelding med tilstandsrapport etter desse prosjekta.

ARBEID MED SELSKAPSKONTROLL:

8 *Arbeid med selskapskontroll i 2011*

Arbeid med selskapskontroll er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Parallelt med evaluering av "Plan for forvaltningsrevisjon 2008 – 2011" vart og "Plan for selskapskontroll 2008 – 2011" gjennomgått og evaluert i 2011. Det er ikkje gjennomført prosjekt innan selskapskontroll i 2011.

ORIENTERINGSSAKER TIL KONTROLLUTVALET

9 *I 2011 har det blitt gjeve orientering til kontrollutvalet i mellom anna desse sakene:*

- Orientering om kva ansvar og oppgåver Kyrkjeleg Fellelsråd i Samnanger har.
- Prosess vedr. byggeprogram for Samnanger barneskule
- Orientering om avvikling av Midthordland Revisjonsdistrikt
- Rekneskapsrapportar for kommunebudsjettet
- Budsjettstatus for kontrollutvalet sitt budsjett
- Om kontrollutvalet si plassering på heimesida til kommunen

I nokre av desse sakene har kontrollutvalet sagt seg tilfreds med arbeidet som er gjort. Men i andre saker vil kontrollutvalet framleis sjå til at det vert føreteke oppfølging.

ARBEID MED REKNESKAPSREVISJON:

10 *Den økonomiske situasjonen i Samnanger kommune*

Kontrollutvalet sin uttale om Samnanger kommune sin årsrekneskap for 2010 hadde bl.a. med desse opplysningane:

- driftsrekneskapen viser kr 104.952.824 til fordeling drift
- det var eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 1.460.627.
- positivt netto driftsresultat var på kr 1.632.001,64.
- Netto driftsresultat omrekna i netto resultatgrad vart 1 % , sett opp mot sum driftsinntekter

Rådmannen skreiv m.a. slik i si årsmelding:

”Også for 2010 kan me leggja fram eit positivt driftsresultat. Hovudgrunnen til det positive resultatet skuldast betre skatteinngang enn forventa. For Samnanger sin del var det ikkje klart før i november månad, noko som er problematisk i høve til styring.

Ressursbruken på fleire område gir grunn til uro, både pga overforbruk i høve til budsjettet og også fordi me har ein høg standard på nokre tenester i høve til andre. Innan skuleområdet har me fått til forventa innsparinga. Med tanke på dei store investeringsoppgåvene me står føre, må bremsene setjast på slik at me kan leggja oss opp midlar til å møte store kapitalutgifter. God budsjett og rekneskapsstyring tilseier eit netto driftsresultat på 3 %. Det ville bety eit overskot i rekneskapen på 3,5 mill. kroner.”

Kontrollutvalet meiner at rekneskap og årsmelding for kommunen for 2010 er lagt fram på ein god måte.

10.1 *Skatteoppkrevjarfunksjonen*

Kontrollutvalet har og hatt kommunen sitt skatterekneskap, årsmeldinga frå skatteoppkrevjar og kontrollrapport frå Skatteetaten for 2010 til handsaming.

Kontrollutvalet merka seg Skatteetaten, Skatt Vest, sin konklusjon med at Samnanger kommune har ein skatteoppkrevjarfunksjon som i det alt vesentlege vert utført på ein tilfredstillande måte.

Samnanger, 16.04.2012

Jens Harald Abotnes
Leiar i kontrollutvalet